ТРАВЕНЬ

ISSN 0132-4462

1986

№10

ПЕРЕЦЬ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Після захисту дисертації він уже і навколо дуба не ходить, і пісень не співає.

Здоровенькі БУЛИ!

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ МІНІСТРОВІ КУЛЬТУРИ УРСР

т. ОЛЕНЕНКУ Ю. О.

Вельмишановний Юрію Олександровичу, мій найнижчий, можна сказати, доземний уклін Вам і тисяча найкультурніших вибачень!

Не осмілився б забирати Ваш дорогоцінний час різними там скаргами, знаючи, скільки у Вас державних справ. Візьміть лише клуби на селі чи, скажімо, кінотеатри столиці, яких так не вистачає на душу населення мікрорайонів Києва та й самого центру. Все це я розумію — Вам сьогодні не до читання моїх скарг. Але я дуже просив би Вас, дорогий Ви наш Юрію Олександровичу, замість усіх тих листів-запитів, що надійшли на моє ім'я, прочитати уважно хоча б цей, що я Вам адресую.

Щоб не довго інтригувати Вас, одразу перейдемо, як колись казали кавалеристи, з алюра в галоп. Мовиться про наш республіканський фестиваль сатири та гумору — «Вишневі усмішки», ідею якого так гаряче підтримало сім років тому і Міністерство культури УРСР.

За ці роки той фестиваль, названий на честь нашого таки класика, основоположника українського радянського гумору, та й перчанина — Остапа Вишні, так полюбився слухачам, глядачам, письменникам-гумористам і акторам-читцям, що вони тепер буквально мені проходу не дають, як колись не давали проходу перехожим біля палацу «Україна». Де їх, перехожих, інші перехожі, що хотіли стати глядачами, брали за петельки і питали:

— Чи нема випадково зайвого квиточка?

І так протягом семи, а то й десяти днів!

Тепер дещо картина змінилася. За петельки беруть не перехожих і не перехожі, а письменники, які питають:

— Чому відмінили фестиваль?

Питають письменники Києва, Львова, Харкова, Дніпропетровська, Одеси, Вінниці, Запоріжжя, Полтави. Такі, як Павло Глазовий, Іван Сочивець, Євген Дудар, Валентин Чемерис, Іван Сварник, Анатолій Бортняк, Павло Добрянський, Савелій Ципін, Петро Ребро та інші. Питають актори, такі, як Андрій Сова, Анатолій Паламаренко, Анатолій Литвинов, Ніла Крюкова та інші. Я уже їх титулів не називаю, Юрію Олександровичу, Ви їх і так знаєте. Знає їх і народ. Знає і хоч раз на рік хоче бачити, як на звіті, на республіканському фестивалі у найбільшій аудиторії нашій — палаці «Україна». Якщо ж уже не на підмостках «України», то хоча б... Але Вам там, у міністерстві, видніше, яка б зала підійшла під той фестиваль.

Вони чекали цього веселого фестивалю першого квітня, як і всі ми чекали Весни-оновлення, що розпочалася ще на нашому всенародному партійному форумі, ім'я якому НАШ XXVII.

Чекали, щоб показатися перед народом. Чекали, щоб відзвітувати перед народом. Чекали, щоб порадіти нашим успіхам і щоб висміяти те, що сьогодні ми називаємо вчорашнім днем.

А їх позбавили веселої усмішки і гострого слова. Позбавили всереспубліканського, всесоюзного, якщо хочете — всесвітнього, яким є Перше квітня,— свята — свята Сміху і свята Миру!

Дзвонять мені з республіканського радіо і телебачення:

— Коли ми зможемо записати фестиваль?

Дзвонять з «Крокодила» і питають:

— Кого вам цього року прислати на фестиваль сатири і гумору: Володимира Худанова, Леоніда Ленча чи Юрія Благова?..

Отого Юрія Благова, який сказав:

Мы за смех. Но нам нужны
Подобрее Щедрины
И такие Гоголи,
Чтобы нас не трогали.

А що ми крокодильцям, нашим побратимам, можемо відповісти?!? Ми сказали: «Фестиваль «Вишневі усмішки» відмінено». Вони, пустивши скупу крокодильську сльозу, відповіли:

— И напрасно!

Телефонують з «Литературной газеты», яка теж постійно зі своєї 16 сторінки делегувала на наш фестиваль свого представника, щоб і він посміявся разом з нами. Не тільки делегувала, а й постійно писала. Торік, приміром, писала так. (Цитую в оригіналі): «Представитель «Клуба ДС» 11 раз от имени администрации категорически поздравлял киевлян с веселым праздником. Дружные аплодисменты, все 11 раз звучавшие в ответ, вынудили этого представителя про себя 11 раз позавидовать хорошей завистью организаторам фестиваля и тайно помечтать о создании аналогичного фестиваля (например, имени И. Ильфа и Е. Петрова) в Москве».

Це я навів цитату для тих, хто, може, дещо призабув.

Дзвонять і пишуть нам з Габрово. Навіть просять надіслати звіт про фестиваль. Це з того самого Габрово, де заснували національний інститут сміху, який служив би справі співдружності і миру на землі! Бачите, Юрію Олександровичу, якої серйозної ваги надає Міністерство культури (!) Народної Республіки Болгарії сміхові. Воно там не вважає, що це просто, як би Вам делікатніше сказати,— жарти! Бо, бачите, габровці, як і всі болгари, як і всі люди доброї волі, пам'ятають: СВІТ УЦІЛІВ, БО СМІЯТИСЯ УМІВ!

Габровці кажуть: хай краще лунає сміх над планетою, ніж артилерійські канонади. А ще габровці кажуть, коли їх запитують, чому вони заснували такий несерйозний інститут, як інститут сміху,— що вони не забули, яка доля спіткала Карфаген і Трою. І додають: сміх — не коштує нічого, а війна найдорожчого — людського життя.

Телефонують нам і з Грузії, з сатиричного журналу «Ніанґі», дзвонять з Вірменії з сатиричного журналу «Возні», цікавляться сатирики білоруського журналу «Вожик», литовського — «Шлуота», латвійського «Дадзіс»... і, звичайно, любителі сатири та гумору споріднених міст — хутора Відрадного і Яготина. А що ми можемо їм відповісти, коли самі нічого не знаємо. Простіше простого сказати:

— Звертайтесь з аналогічними питаннями до міністра культури!

А може, відповісти їм так, як нам відповіли в міністерстві:

— Фестиваль не дає касового збору!

Але це, по-перше, вельмишановний Юрію Олександровичу, дуже і дуже сумнівно. Бо протягом семи днів кожного року був аншлаг. А, по-друге, якщо це, приміром, й справді було так, то скажіть, будьте ласкаві, вельмишановний Юрію Олександровичу, а з якого це часу ідеологія почала грішми вимірюватися?!

На цьому бувайте здорові!

Від щирого серця
від Вашого ПЕРЦЯ.

P. S. Оскільки про цей міністерський жарт з республіканським фестивалем ми дізналися першого квітня, то й подумали — це справді жарт. А вже 10 квітня зрозуміли, що тут не до сміху, і озброїлися пером. Бо якщо без жартів, то журнал — не газета. У нас так оперативно, як в міністерстві культури, не жартують. Сміх вимагає думати перед тим, як серйозно жартувати. Отож, саме цього і хочеться побажати міністерству культури перед черговим республіканським жарт... пробачте, фестивалем.

Ще раз від щирого серця
і від того ж самісінького ПЕРЦЯ.

ТЕЛЕГРАФНЕ АГЕНТСТВО ПЕРЦЯ

ТАП

СПРОСТУВАННЯ ТАП

Житель м. Могилів-Подільського М. І. Тихонов у листі до штаб-квартири ТАП стверджує, що Вендичанський цукровий завод постійно забруднює виробничими стоками річку Немію, внаслідок чого усе живе у ній загинуло. На прохання штаб-квартири, експерти зробили перевірку і дійшли висновку, що факти не відповідають дійсності. Хоч карасів і окунів у Немії вже немає, зате інфузорій-туфельки ще є.

●

ВІЧНИЙ НАПІЙ

Як повідомляє наш чернівецький кореспондент, місцева облспоживспілка приступила до виготовлення вічного напою «Буратіно». Як відомо, всі харчові продукти мають певний термін зберігання. Цей же напій, либонь, ніколи не псується, оскільки на етикетках ніяких термінів не зазначено.

●

ФОНТАН У РАДГОСПІ

До штаб-квартири ТАП надійшло повідомлення з Кіровоградщини про те, що на території радгоспу «Сагайдак» Устинівського району б'є потужний фонтан. Проте спецкор ТАП, який негайно виїхав на місце події, факту безгосподарного витрачання води не встановив. Оскільки тієї води на птахофабриці взагалі немає. Натомість ось уже третій рік підряд трудівники фабрики захоплюються райдужним фонтаном обіцянок відремонтувати водорозбірну колонку, який невпинно б'є з уст радгоспного керівництва.

Мал. В. СОЛОНЬКА

Від громадського пирога
рвач найбільші кусні тяга,
найсолодші з життєвих благ...
По руках його, по руках!

ПИТАННЯ — РУБА!

Хто з нас не любить молока?! Є. Згоден, не люблять. А як він його любитиме, коли у нього, приміром, знижена кислотність. А молоко — це ж вам не кислий «сухарик» типу «Наддністрянського» чи «Рислінга». Молоко є молоко. Звичайна рідина, яку корова умудряється зафарбувати у білий колір. Словом, біла водичка, яку тільки дітям і пити, щоб від білої рідини щічки ставали червоними. Тоді, як у дорослих від «білої» щоки, а особливо носи, стають синіми, як баклажани.

Одне слово, що таке молоко, ми знаємо з дня свого народження, і тут багато пояснювати не треба. А що таке горілка? Що таке вино? Що таке пиво? Господи, а хто цього не знав, розпочавши своє самостійне і свідоме життя. Є такі, що тільки покінчили з молоком, перейшли на горілку. Точніше, були такі, а тепер... Але ми не про це. Ми про горілку. Про її, так би мовити, упаковку, естетику, товарний вигляд. Почнемо з пляшки. Яких тільки пляшок не буває? Яких конфігурацій? Я за свій вік зібрав таких пляшок, що до мене сама кіностудія Довженка їздить і під розписку ті пляшки у мене бере. Для бутафорії. А за ту, яку під час натурних зйомок розбиває, платить, як за повну. Хто після цього, скажіть мені, пляшок не колекціонуватиме?

Стоять вони у мене у найпочеснішому місці. У чудесному барі імпортної стінки. Підсвічую я їх знизу, згори, збоку. Усіма кольорами райдуги грають. А коли гості приходять, ще й світломузику додаю. Дехто рота розтуляє. Намилуватися не може. Господи! Яка краса! Скільки естетики! Скільки таланту вкладено кращими художниками у ці шедеври-витвори!

Я ще й кілька рекламок зберіг: «Наша горілка — варта вашої подруги». Або маю й таку етикетку: рідкісне видання — «Усю до дна».

За ордени й медалі — я вже мовчу. Як вмикаю бокове світло — серце груди розриває. Медалі рівними рядами. Цілим околом на грудях пляшок. Дивишся і думаєш, які написи! Читаєш, і дух захоплює. Мадрід, Бонн, Лісабон, Париж, Гонконг, Лондон, Осло, Хельсінкі і Конотоп. Конотоп, щоправда, на тій пляшці, що «Самтре», «Самжене». Але який мазок! З якою любов'ю виписано! Дивишся і ловиш себе на слові, що художник ту любов у себе всмоктав разом з молоком матері.

А візьміть етикетку. Ну хоча б ту знамениту, яка Суми на весь світ прославила: «Еще по одной». Читаєш, а шлунковий сік сам по собі від одного лише напису виділяється. Як тут не спробувати. Як тут не полюбити.

А перейдемо до вина! За пляшки, за медалі, за етикетки — я вже не пишу. За кольори веселки — жодного слова. Але за назви. Не сказати слова — взяти гріх на душу. Я так навіть у ранній стадії юності коханих не називав. Соромився. Хіба що розкоркував пляшку якого-небудь «Сонцедару», і тоді вже, як сміливість появлялась... А так. На тверезу голову. Не наважувався. Ну, спробуй, скажи:

— Ти моя «Перлина»!

Певний, образиться.

Або шепни їй тихенько на вушко:

— У тебе не уста, а «Оксамит України».

— Насміхаєшся,— скаже. А коли розкоркуєш її. Коли... Хіба ж після такої агітації якась кохана устоїть. І не похитнеться. Не повірю.

Пиво з раками продається. Власне, пиво без раків. Раки лише на етикетках. Але які фарби! Бідний Рубенс і Боттічеллі! Дивишся, і слина сама по собі котиться. Враження таке, що ті раки у пиві зі сметаною варилися. Спробуй не візьми. Спробуй не захоробийся у затінку і не ковтни.

А молоко! Господи. Пляшка, як колода. Пакет, як міна уповільненої дії. Ніколи не знаєш, куди донесеш і де вона вибухне! Чи в трамваї, чи в сумці, чи перед ліфтом. У сітці носить небезпечно. Горя не оберешся. Як бризне, то мінімум костюмів п'ять доведеться у хімчистку нести. Це якщо ти в автобусі їдеш і сусідів по автобусу пообливав. А якщо пішки йдеш сам, все одно слідів не заметеш. Сусіди тебе по сліду знайдуть. Білий молочний слід і в ліфт і від ліфта до твоїх дверей потягнеться.

Найкраще такі пакети у сумці носити. У сумці з водонепроникним дном. Те, що там може розчинитися розчинна кава на молоці,— одна справа. Каву разом з молочними пакетами не носіть. Борошно, соду, цукор також не рекомендується. Над цим асортиментом м'ясо-молочне міністерство вже думає. Розробляє рекомендації. А от над міцністю пакетів... Це вже другий етап... А поки що купуйте те, яке продають. Купуйте, якщо не боїтесь, що пакет вибухне.

Що ж до медалей, етикеток, жирності, категорії — на молоці, то це питання складніше. Тут в усьому винні художники. Їм щоб намалювати гарну етикетку, медаль чи, скажімо, корову, як живу, щоб міська дитина, яка п'є ту моню, хоча б уявлення мала, що то за тварина — корова — потрібне натхнення. А де в нього, художника, те натхнення візьметься, як його поять молоком? А молоко завжди молоко. Навіть тоді, коли на ньому жирність не вказана.

Олег ЧОРНОГУЗ.

ХИТРА ТАКТИКА

Коли дружина докучала,
Щоб щось по дому допоміг,
Допомагав, брехати гріх,—
Та так, щоб більш не доручала.

ДЛЯ ВПЕВНЕНОСТІ

Клавдія, куди ти йде,
Паспорт в сумочку кладе:
У заміжжі вп'яте бути —
Можна прізвище забути.

ОНОВЛЕНА ОКСАНА

— Бачу, не дрімаєш!
— Як усі, живу!
— Де ж: коханку маєш
Ти щораз нову!

— Та яка коханка?
Де коханки ті?!
То щораз Оксанка
В іншому пальті!

Валентина СТЕПАНЕНКО.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Кирко у нас — голова! Усі наші розгадують кросворди, а він їх складає.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Написали листа до редакції жителі села Павлиша Онуфріївського району. Скаржились вони на те, що до їхнього універмагу завезли товари підвищеного попиту, а от придбати щось із тих товарів ніхто з них не зміг, бо, мовляв, продавці весь дефіцит пустили «наліво». Перець зацікавився цією справою і тепер повідомляє авторам листа, що вони помилилися. Товар продавці «наліво» не пустили, оскільки він навіть до них не дійшов.

Як повідомив редакції голова Кіровоградського обласного комітету народного контролю А. А. Давиденко, товарознавець Онуфріївської райспоживспілки Колесник А. М., одержавши на міжрайбазі облспоживспілки товари підвищеного попиту, у продаж їх не пустила. Вона сама збула цей дефіцит на кілька тисяч карбованців, а в касу універмагу віддала гроші. За отакі трюки Колесник А. М. з роботи звільнено, а рішенням народного суду її засуджено до одного року позбавлення волі.

РЕМОНТНІ ОБСТАВИНИ

Цій новій справі явно бракує реклами. Не претендуючи на визнання заслуг у тонкій, делікатній, а часом простотаки крихкій діяльності по організації масових привад, але будучи ногами і руками за прогрес і дальший швидкий розвиток побутового облуговування, я все-таки спробую просунути вперед одне корисне починання. А ви не пішли б на це, якби чудового дня до вас зайшов фахівець з обличчям, втомленим роздумами і пошуками, й гірко промовив:

— Люди стали байдужі. Їх не хвилює поступ. Більше того, їх не цікавлять навіть власні зручності...

— І нічим не можна зарадити? Може, хоч ми чимось...

— Навряд!

Такою закінчено-песимістичною була вступна частина нашої бесіди зі старшим майстром Львівського середнього професійно-технічного училища № 57 Миколою Дмитровичем Веремчуком. Діловий, енергійний, він не витримав випробування сучасними звичаями. Справді, і сильніший за нього похитнувся б, якби віч-на-віч зустрівся з явищем, про яке мова нижче.

Скільки ви заплатили за останній ремонт вашої квартири? Відповідайте з точністю до десятки. Це важливо. Що? За двокімнатну — двісті п'ятдесят? Ага, не рахуючи харчів і витрат на таксі, якими привозили майстрів?

А ви за свої сорок п'ять метрів? Кажіть голосніше. Боїтесь, щоб сусіди не почули, бо скажуть, що живете не за достатками?

А ви? Обійшлося у грошах недорого, але в черзі стояли до сивини? У вас, отже, були контакти з ЖЕУ...

Ніхто з опитаних, як бачите, не назвав точної суми, хоч ми і просили. Очима тільки й піднятими вгору вказівними пальцями натякали, що на ремонт можна йти, лише добре зваживши власні матеріальні ресурси і стан здоров'я. Оця, либонь, обставина, а саме — панічний страх наших краян перед ремонтом — і спричинила занепадницький настрій старшого майстра. Річ у тім, що у дванадцятій п'ятирічці училище орієнтується на збільшення втричі випуску продукції для базових підприємств і надання побутових послуг населенню. Але не це турбує Миколу Дмитровича. Застосувавши, як мовиться, резерви і використавши приховані можливості, можна шугонути уперед ще й швидше.

Клопочеться він тим, що без реклами важко збільшити обсяг отих побутових послуг. Приміром, училище за якогось червінця з гаком може відремонтувати квартиру. Але хто про це знає? Де заяви від трудящих? Отож-бо. Добре, що попервах виручив сам директор закладу О. К. Романов.

Олександр Кузьмич так і сказав: бери, Дмитровичу, своїх орлів і йди на вулицю Артема. Знайди там будинок № 22, а в ньому шістнадцяту квартиру і — за діло.

Тут треба сказати, що з орлами саме такого профілю в СПТУ-57 досить туго. Малярським справам тут навчається дуже обмежене число учнів. Автослюсарів, інших майбутніх фахівців хоч у парадне каре шикуй, а малярів — квола вервечка. Кинувся Микола Дмитрович збирати бригаду — діло не йде. Відмовляються майстри давати своїх вихованців. Одні кивають на те, що підготовка в них іще не дуже, інші посилаються на зайнятість. Були й хитромудріші варіанти відмов. Приміром, учні в групі № 1, які вчаться в училищі лише кілька місяців, щойно дійшли по теорії до питань штукатурення, а тому й не відають про існування питань малярних. Їхній майстер О. Т. Тур хоч і розумів, але не міг логічно пояснити для себе, як можна стати вершником, не бачивши коня.

Але поки Тур все це з'ясовував, Микола Дмитрович взяв його трьох вихованців і відвів на вулицю Артема. Оскільки ж майстри малярних груп відмовилися брати участь у роботах, то супроводжував п'ятнадцятирічних хлопчаків і здійснював «технічний нагляд» автослюсар Б. Г. Колодко. А що? Треба ж колись братися за п'ятирічні плани і за наше спрагле за послугами населення!

І діло пішло. Та так скоро, що училищні добродії не встигли навіть на згадану ремонтну роботу справних документів виробити. У старшого майстра була лише написана ним самим калькуляція, за якою «виконання малярних робіт по клеєвому пофарбуванню поштукатурених поверхонь» трикімнатної квартири коштувало 17 крб. 97,6 коп., і заява господаря квартири. Про якийсь договір, оплату за ордером, наряд на роботу ніхто й не чув. Та і як можна було чути, коли їх просто не існувало. Вони з'явилися через непередбачені обставини значно пізніше.

А тепер про ці обставини.

Видатний педагог Ушинський писав, що школа не може виховувати всупереч суспільній свідомості. Він, мабуть, поширив би цю тезу і на СПТУ, але за того часу таких досконалих навчальних закладів ще не було. Приймемо просто на віру, що і в професійно-технічних училищах всупереч суспільній свідомості діяти не треба. Але в тому і біда, що старшим майстром у п'ятдесят сьомому не Ушинський або хтось, хто знав би про його існування, а Веремчук. А він цього не проходив.

І Микола Дмитрович діяв усупереч. Клопочучись про виконання напружених народногосподарських планів, цей керівник мусив би знати (принаймні, за службовим обов'язком), що використовувати працю учнів можна лише в порядку практичних занять. Але Веремчук, судячи з усього, стоїть над програмами виховання трудових резервів країни, а заразом і над законами про працю. Не по п'ятницях і суботах — під час запрограмованого трудового навчання, а в усі інші дні, коли мусить викладатися теорія, до того ж, знімаючи дітей з уроків, він викладав їм ази шабашницького промислу. Про це сигналізували і мешканці будинку № 22 по вулиці Артема, і працівники того ж таки училища. Та якось не вірилось. Однак при перевірці було виявлено, що першокурсники Сергій Кутергін, Богдан Тимощук і Володя Гунькало трудилися одного разу у вівторок, іншого — у четвер. І приходили в квартиру № 16 не після уроків, а замість.

Що ж воно за квартира, з якої училище так нагально включилося у піднесення рівня обслуговування населення? На вигляд — дуже симпатична, добре спланована, як й інші помешкання новенького будинку, що на розі вулиць Боженка і Артема. Відмінність її полягає хіба в тому, що коли в сусідніх уже по два місяці новосели насолоджувались одержаними покоями, у цій квартирі ще ніхто не жив. І така деталь: посеред коридора стояв телефонний апарат, ще нікому не потрібний, але вже ввімкнутий у міську мережу.

Це — ознаки чисто зовнішні. Що ж до приналежності квартири, то, як повідомили в ЖЕУ-203, в ордер на неї вписане подружжя Р. В. та О. В. Побігушки. Чоловік — працівник виробничого об'єднання «Електрон», а дружина — інструктор Радянського райкому партії м. Львова, під егідою якого знаходиться СПТУ-57.

Але на цьому не хотілось би закінчувати. Починалося ж усе з того, що новій справі, за яку взялося СПТУ-57, бракує реклами. Таку думку на повному серйозі висловлювали керівники училища. Однак, коли мало-помалу вдалося з'ясувати, як ця справа була започаткована, там раптом передумали і почали висловлювати думки зовсім протилежні: мовляв, не треба про це говорити, а писати — й поготів. Але я про всяк випадок здав матеріал до друку. Завтра вони можуть знову передумати. За такими не вженешся.

В. АНДРІЯН.

м. Львів.

Воркотунове ЩАСТЯ

ГУМОРЕСКА

Десь майже опівночі у моїй квартирі від дзвінка затіпався телефонний апарат. Так дзвонять, коли на столі знаходять записку «Прощай назавжди! Натерпілася! Живи, як хочеш!», або хочуть повідомити про свій крупний виграш у лотерею «Спринт». Та цього разу моє передбачення не справдилося.

— Алло! Микола! У тебе кіт є?! —почув я панічний голос Дмитра Бурлюка, з яким я п'ять років попрацював у «Головтарабарапроекті».

— Є! А тобі навіщо?

— Не можу до своєї кімнати зайти.

— Що, мишей повно?

— Та ні. Я нову квартиру одержав.

— Вітаю, старий! Нарешті дочекався.

— Спасибі, спасибі... Але тут така справа. За народним звичаєм, сам розумієш, перш ніж зайти до кімнати, треба кота перед собою впустити.

— А чого це тобі серед ночі припекло?

— Так гості ж у коридорі стоять, нервують.

— Нехай пізно не приходять.

— Ми разом прийшли. Так би мовити, на оглядини. І, до речі, вже давненько.

— А кота забулися?

— І кота я у нашого вахтера взяв. Може, пам'ятаєш, Динозавра? Він завжди під батареєю біля вахтерового столу дрімав.

— Сумирний такий котик?

— Ага, сумирний. Але коли ми впустили його до кімнати, то шерсть на Динозаврові настовбурчилася, він дико зашипів і кулею вискочив назад. Збив з ніг Розчаховського із закусою і майже до смерті перелякав нашого бухгалтера Аллу Бабаєвську.

— Бабаєвську котом не злякаєш. Вона тільки раптової ревізії боїться.

— Тобі жарти, а мені — хоч плач,— гуготить у трубку Бурлюк.

— То хіба не міг іншого кота знайти?

— Знайшов, у Мишка Вовчинецького. Хороший кіт. Сибірський. І що ти думаєш? Навіть порога не переступив. Очі вирячив, стоїть і труситься. Наче йому миші хвоста відгризають. Я тоді до Степана Погуляйла. Дав він мені свого Мурка. Але Мурко відразу у коридорі на стіну подерся. Усю шпалеру — в клоччя.

— У Морозюка, кажуть, сіамський кіт. Не питав? — підказую Бурлюку ще одну адресу.

— Питав... Але його Григоріян, побачивши мою кімнату, відразу шмигнув у ванну і через вентиляційну шахту видряпався на дах нашого дев'ятиповерхового будинку. Правда, ми впіймали, було, на пустирі ще двох диких котів. Поки їх приручали, згодували майже усю закуску. Коли ми спробували заштовхати котів до кімнати, то вони так почали нявчати, наче з них дерли шкуру... Тепер уся надія на тебе. Виручай. Бо перед гостями незручно. Подумають, що це я спеціально так підстроїв, щоб коти боялися до кімнати заходити. Дуже прошу. Ми з Вовчинецьким зараз за тобою на таксі підскочимо.

— Ну, гаразд,— погоджуюся я і уявляю, як Дмитро Бурлюк аж танцює від радості у будці телефону-автомата.

Потім одягаю костюм і беру свого Воркотуна, який дрімає на канапі. «Це ж на скількох новосіллях він побував? — намагаюся згадати. — Та якщо підрахувати... Вважай, пів нового мікрорайону ми заселили. Ех, Воркотуне-Воркотуне... Твоє щастя, що ти старий і погано бачиш. Бо якби ти уздрів, з якими недоробками здаються новоселам квартири, то теж би на стінку подерся»...

Михайло ПРУДНИК.

Вітаємо ювіляра!

Поета, публіциста,
лауреата багатьох премій,
головного редактора журналу «Всесвіт»
Віталія КОРОТИЧА
з його другим 25-літтям.

Дружній шарж А. АРУТЮНЯНЦА

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Про декого в народі кажуть: любитель солодкого життя. Як до такого життя ставилися завідуюча складом готової продукції Набутовського (Черкаська обл.) цукрозаводу Побережняк О. А. та водій автоколони Моцак І. Є., невідомо. А от те, що вони любителі солодкого,— незаперечний факт. Бо саме ця згубна любов і призвела до того, що вони поцупили 6 мішків цукру. Про це повідомлялося в одному з листів, що надійшов до редакції.

На прохання Перця прокуратура Корсунь-Шевченківського району перевірила цього листа. А прокурор Д. С. Коломієць повідомив, що факти підтвердились. За крадіжку цукру Побережняк О. А. та Моцака І. Є. вироком народного суду засуджено до 2 років виправних робіт кожного з конфіскацією половини належного їм майна та позбавленням права займати матеріально відповідальні посади.

●

Є у селі Корчівці (Хмельницька обл.) Будинок культури. Є при ньому і директор — Цинюк Д. О. Зарплату директор справно одержує, а от роботу занедбав. Навіть кінофільмів вже кілька місяців тут не демонструють. Так написала у своєму листі до Перця молодь села.

Секретар Красилівського райкому Компартії України М. Гончарук повідомив редакції, що справді у Будинку культури нерегулярно проводилась культурно-масова робота, а кінофільми взагалі протягом шести місяців не демонструвалися. За отаке безвідповідальне ставлення до своїх обов'язків Цинюка Д. О. з посади директора звільнено. Нині в Будинку культури пожвавлено роботу, регулярно демонструються кінофільми. Виділено й кошти для наступного капітального ремонту Будинку культури.

Мал. В. ШИРЯЄВА

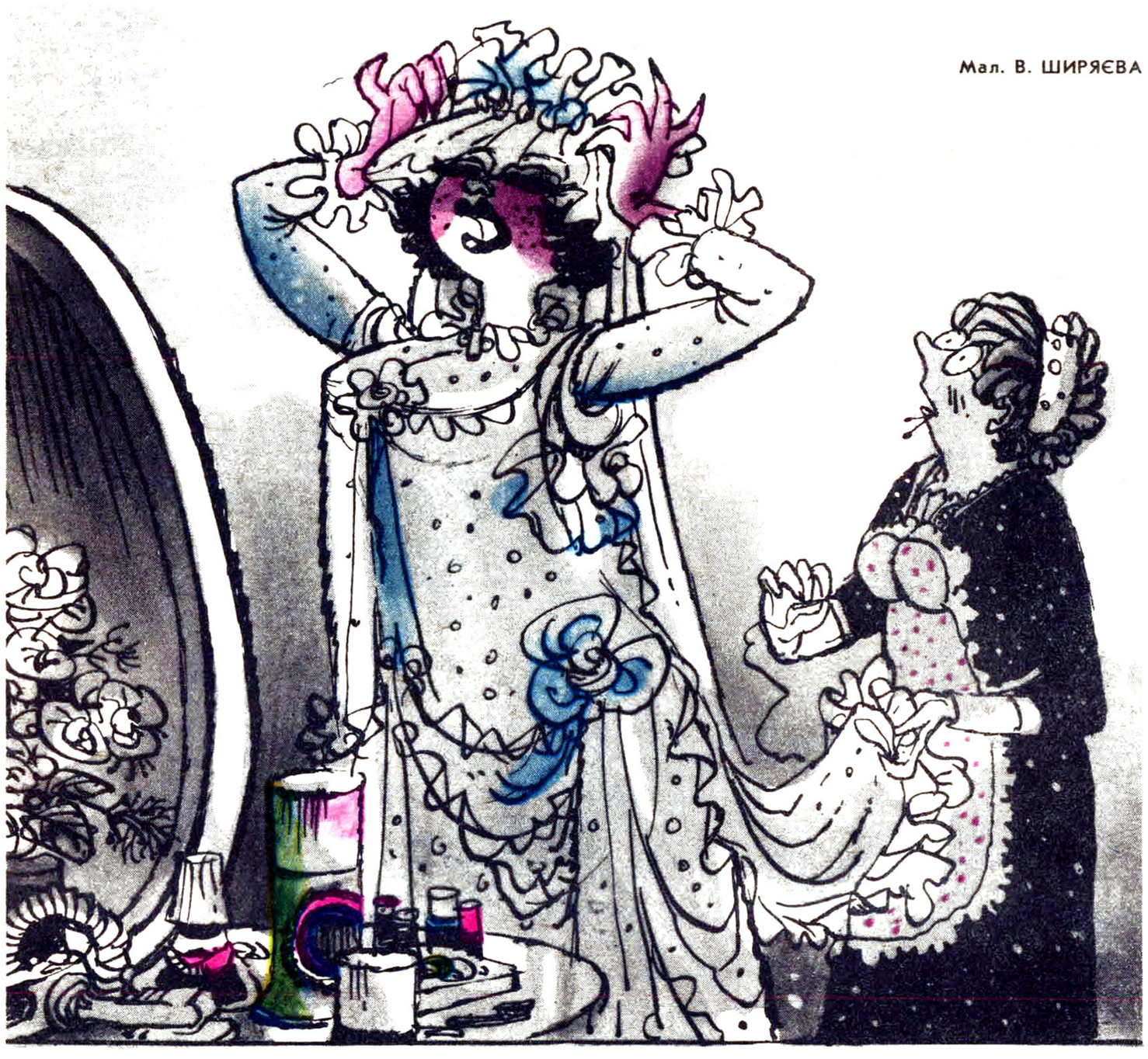

— Доцю, а цей твій наречений не втече від тебе наступного ж дня?
— Не втече! Йому міська прописка потрібна.

РУКА

В МІНІСТЕРСТВІ

Мені доручили написати фейлетон про шабашників, і я вирішив ближче познайомитися з типовим представником цього різновиду «енергійних людей».

Типовий представник випромінював таку огидну самовпевненість, що я не втримався:

— Скажіть, а вам не соромно натоптувати власні кишені чужими грішми?

Він поблажливо посміхнувся.

— Бачите, для того, щоб підняти гроші, котрі просто валяються під ногами, треба принаймні нахилитися. І коли цього не хочуть робити інші...

— Ваша філософія все одно приречена,— продемонстрував я глибоку теоретичну підкованість.

У відповідь він багатозначно глянув на годинника, даючи зрозуміти, що я своїми теревенями просто забираю в нього час, а отже — гроші.

— Невже ви не боїтеся за своє завтра? — спитав я, аби таки зіпсувати йому настрій. — Воно у вас, майте на увазі,— безперспективне! Все одно доведеться рано чи пізно влаштовуватися в якесь БМУ.

— Мені боятися? — здивувався він. — Це ви мусите боятися зіпсувати зі мною стосунки. Бо колись покличете, а я можу й не приїхати...

«Ну і нахаба!» — вилаяв я його подумки. І тут же навздогін експромтом процитував окремі слова і навіть вирази із свого майбутнього фейлетону, спрямованого проти цього ганебного явища — шабашництва.

Безперечно, я б цей фейлетон уже давно написав, якби не термінове відрядження до Львівської області.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

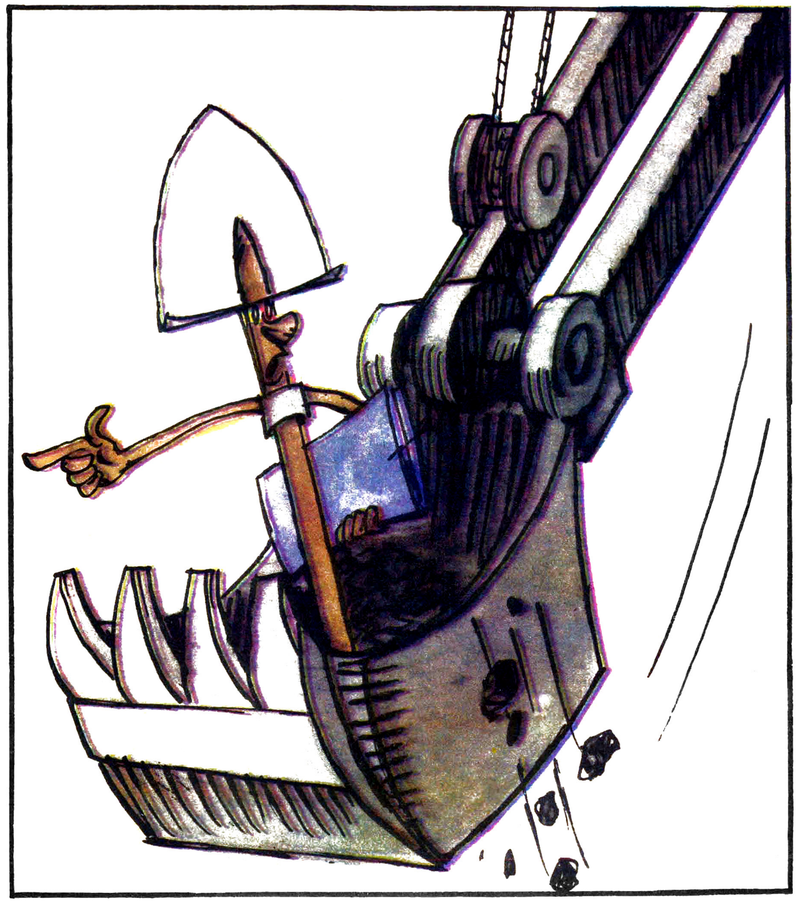

Авторитетні вказівки.

Житель села Грімне Городоцького району Б. М. Стріжик поскаржився на те, що ніяк не доб'ється від Дрогобицького ремонтно-будівельного управління № 2, аби воно газифікувало його новий будинок. Гроші за це він сплатив, ще коли оформляв замовлення, і от уже рік безрезультатно оббиває пороги РБУ. Причина тяганини кожного разу інша: немає труб, немає бензину, немає майстрів...

— А знаєте,— сказали мені керівники обласного управління побутового обслуговування, коли ми зібралися, щоб разом обговорити цю скаргу новосельця,— на превеликий сором, претензії до нас справедливі. Так, справді, немає в достатній кількості труб, машин, бензину...

Виявляється, слово «немає» тут найпопулярніше при розмові з клієнтом.

Немає цегли. Бо її або зовсім не дають, або ж дають таку, що вона від дощу геть на глину перетворюється.

Немає гіпсу. Його мусять щомісяця постачати 700 тонн, а протягом останнього кварталу і кілограма не дали.

Немає залізобетону. І до кінця кварталу не передбачається.

Немає паркету. З трьохсот кубометрів — і паркетинки не завезли.

Немає дощок. Із трьохсот кубометрів підкинули лише сорок.

— Прийдіть майстрів,— благають замовники.

— Немає зараз вільних майстрів,— відповідають у РБУ.

А немає майстрів, бо тікають вони з облрембудтресту. Тікають, бо в тресті, знову ж таки, немає: матеріального стимулювання, квартир для молодих і немолодих спеціалістів, немає відповідної матеріально-технічної бази, а рівень механізації ледве сягає п'ятнадцяти процентів.

Та головне — в міністерстві побутового обслуговування населення республіки немає елементарного бажання уважніше поставитися до працівників ремонтно-будівельної служби. Якби таке бажання з'явилося, то більшість із вищеназваних проблем можна було б без особливого напруження вже сьогодні розв'язати.

Узяти, скажімо, таку проблему, як відсутність столярки.

— Дайте нам лише два верстати «Парк-7» і «Парк-8», і ми столярку, паркет будемо робити з відходів деревини,— пропонують ремонтники.

Або ще одна з пекучих проблем — постійний дефіцит цегли. Її б вирішило виробництво нового замінника — арболіту. Він виготовляється з відходів, удвічі легший від цегли і в два з половиною рази дешевший. Давно тут, в області, виготовлено дослідний зразок арболіту, а от устаткування для його виробництва пробити не вдається. Не підтримує міністерство.

А ще міністерство ніяк не розв'яже транспортної проблеми. І тому в ремонтників і машин — кіт наплакав, і бензину обмаль. І гроші, які б мали надходити до державної каси, сотнями і сотнями тисяч карбованців осідають у кишенях шабашників. У тих чомусь завжди все є: і машини, і бензин, і уся постачальна «система» працює чітко...

Повертаючись із відрядження, я згадав нахабну самовпевненість шабашника і подумав про те, що його оптимізм небезпідставний. А таки справді: користуючись дивовижною неповороткістю, безвідповідальністю деяких відповідальних працівників служби побуту, шабашник не ловить гав.

А коли у редакції я переглянув свіжу редакційну пошту, то остаточно зрозумів: мій гнівний фейлетон про цього знахабнілого типа так і залишиться ненаписаним.

«Вирішили ми побудувати хату,— пише житель села Трудолюбівки Барського району на Вінниччині Б. М. Василькевич. — Уклали договір з Могилів-Подільським РБУ облрембудтресту, внесли до каси ще в лютому 1983 (!) року гроші, одержали квитанцію за номером 04924. Вислухали обіцянку, що нам протягом місяця вже завезуть і цеглу. Та й досі чекаємо...»

А ось іще два листи на аналогічну тему. Жителі села Підгірне Старокостянтинівського району на Хмельниччині уклали договір з Красилівським міжрайонним РБУ на будівництво криниці. Подібний договір з Компаніївським РБУ підписав і житель села Бузова на Кіровоградщині. В першому випадку ремонтники обмежилися тим, що рік тому привезли залізобетонні кільця і на тому заспокоїлися. В другому — аж до половини криницю докопали і... здиміли. Близько року від них ні слуху, ні духу.

Те саме Красилівське РБУ минулого року уклало договір на ремонт будинку з жителем села Миролюбне того ж таки Старокостянтинівського району В. П. Ковальчуком. Сплатив він до каси 751 карбованець, а ремонтників в очі не бачив.

А от жителька Первомайська Миколаївської області Г. П. Поволоцька мала необережність укласти договір на спорудження будинку з місцевим РБУ ще три роки тому. Заплатила дві з половиною тисячі карбованців, одержала квитанцію і... почалися її поневіряння. Куди вона тільки не скаржилась! Правда, не можна сказати, щоб ремонтники-будівельники вже зовсім не реагували на її скарги у високі інстанції. Одного разу вони завезли їй цемент, а оце недавно — трохи цегли...

«Люди навколо нас, хоч і пізніше почали, проте вже давно побудувалися,— пише вона до редакції,— бо звертатися не до РБУ, а до шабашників...»

От я й вирішив, що не буду писати фейлетон про шабашника. Бо за логікою виходить, що в нього, як-то кажуть,— рука, тобто підтримка в самому міністерстві. А хіба — ні? В міністерстві ж миряться з вищеописаними фактами. І своїм впертим невтручанням підтримують шабашника.

Навіщо ж я стану псувати з ним стосунки? Мені он у профкомі дачну ділянку виділили. Не сьогодні-завтра будуватися почну. До кого ж мені тоді звертатися, як не до цього знахабнілого типа — шабашника?

Ю. ПРОКОПЕНКО.

ПЛЯШКУ Й ЦИГАРКУ — З КУРОРТУ ГЕТЬ!

ПЕРЧАНСЬКИЙ ВЕРНІСАЖ

Запросили мене недавно до республіканського Будинку профспілок і показали одну вельми цікаву виставку. Довгенько ходив я по ній, розглядав, очима кліпав, язиком прицмокував та всякими іншими способами виявляв свої позитивні емодії, якими оце поспішаю поділитися й з вами.

Виставка ця стала підсумком конкурсу на кращий сатиричний плакат, спрямований проти пияцтва та куріння на курортах, що його оголосила Українська республіканська рада по управлінню курортами профспілок. На те всеукраїнське оголошення оперативно відгукнулися самодіяльні художники з Алушти, Алупки, Феодосії, Ялти, Трускавця, Закарпаття та інших міст і місцевостей, де розташовані відомі здравниці нашої республіки. Така активність свідчить про те, що зеленому змієві та ядучому цигарковому чаду в цьому курортному сезоні стає особливо непереливки, і утримувати колишні позиції на наших сонячних пляжах та в мальовничих куточках, куди люди з'їжджаються чистим повітрям подихати, відпочити та здоров'я набратися,— утримувати попередні позиції усій отій гидоті більше не вдасться: вимітають її звідусіль і повсюдно! До чого і я своє сатиричну мітлу з радістю докладу, а тому оце охоче і надаю місце на одній зі своїх сторінок деяким кращим роботам, представленим на оцій страшенно корисній виставці.

Ваш ПЕРЕЦЬ.

Курцеві, що всіх невпинно отруює нікотином,

мармизі, з похмілля хворій,— дороги нема в санаторій!

— Штучне дихання робили!
— Так до нього нахилитися не можна!..

— Прохмеляйся, Петре, по-швидше,— морем помилуємося.

Санітарна очистка.

Кому там море по коліна!
До моря —
зась їм!
Прибрати геть горілку й вина —
надійний засіб!

Мал. К. ЗАРУБИ

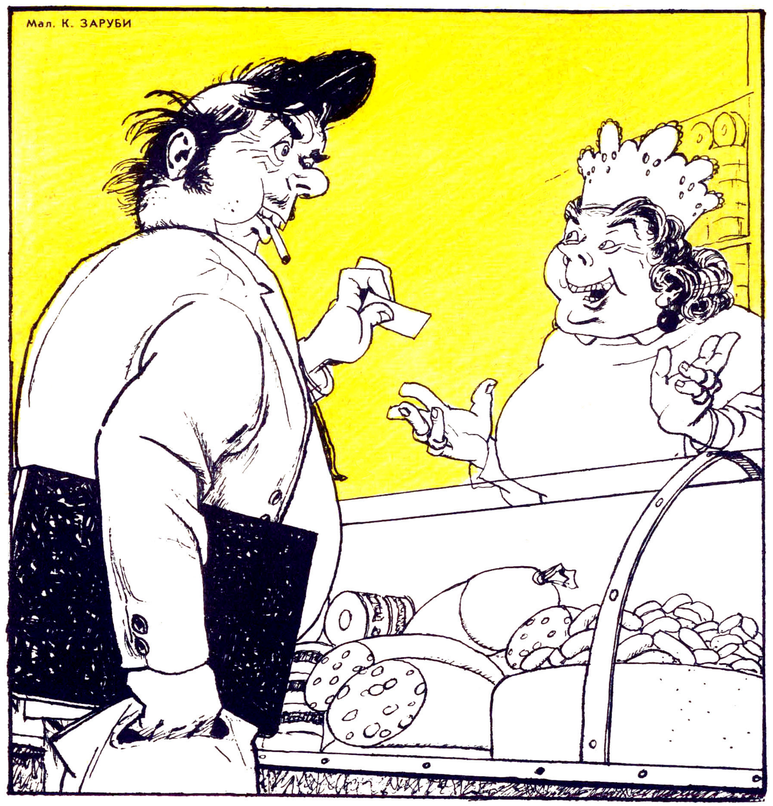

— Вибачте, Іване Івановичу, не пізнала відразу. Ви ж ніколи з центрального входу не заходили.

ФРАЗИ

● *На збереження матеріальних цінностей дивився крізь пальці, а потім — крізь грати.*

● *Бережіть природу — джерело сиро-зʼїв живцем!*

● *Мав постійну точку зору — заглядав у пляшку.*

● *Найкраще приховує зміст парадна форма.*

● *Вегетаріанець, а скількох підлеглих вини для великої хімії!*

Олег СЕЇН.

Мал. А. БОРДУНІСА

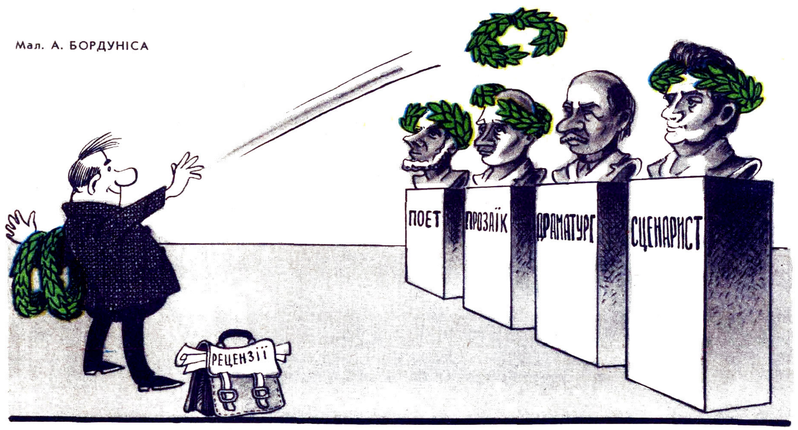

Атракціон для критиків.

З олівцем по Ратному

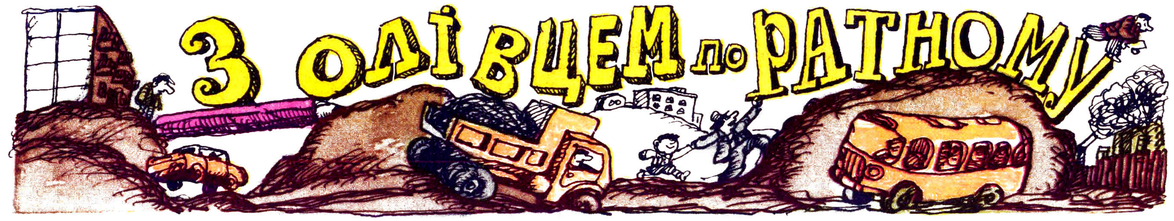

А ЛЕ СПЕРШУ про назву самого селища. Походить вона від давньоруського слова «рать», що сучасною мовою означає — військо. І назвали його так наші пращури недарма. Оскільки у дванадцятому столітті було Ратне прикордонним містом на півночі Галицько-Волинського князівства. А цим сказано чимало.

Передусім те, що його корінні жителі були воїнами, і їхнім головним обов'язком було — боронити свою землю від усіляких зайд і заброд. І з цим відповідальним та непростим завданням ратнівці справлялися, що називається, достойно. Мужньо билися вони з ординцями, добряче поколошматили наполеонівську гвардію, влаштувавши їй перед Бородіно своєрідну репетицію. А в роки Великої Вітчизняної війни чи не все доросле населення Ратного подалося у партизани...

Така ось славна історія цього селища міського типу на славній Волині. Але й сучасне його, як ми пересвідчилися, не менш знамените. Видно, ота споконвічна традиція в усьому виходити переможцями передалася ратнівцям у спадок і на мирні часи. Бо і в сьогоднішніх буднях вони показують такі яскраві взірці трудового героїзму — аж завидки беруть. І афоризм: «У труді, як у бою» складено наче про ратнівців.

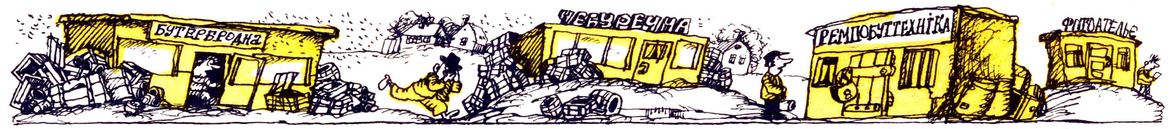

Авжеж, мають ратнівці рекордні для поліської зони врожаї зерна та картоплі. І за це тричі минулої п'ятирічки виходив район переможцем у Всесоюзному соціалістичному змаганні. Десять перехідних прапорів — союзного, республіканського та обласного значення,— як десять бойових нагород, мають нині ратнівці за свої успіхи та досягнення у народному господарстві. І надійно їх утримують!

Є їм чим похвалитися: як успіхами в капітальному будівництві, так і в народній освіті, як у спортивно-масовій роботі, так і в охороні здоров'я, як у зв'язку...

До речі, про міжміський телефонний зв'язок. Ним ми прямо-таки не могли нахвалитися. Працює він у селищі — бездоганно! За якісь лічені хвилини вас можуть з'єднати не тільки з Києвом, а й, при бажанні, навіть із Владивостоком.

Одне слово, у Ратному ми не переставали почудовуватись трудовими перемогами його жителів. А добре з ними поспілкувавшись, не могли не звернути уваги й на їхню чудову фізичну форму, на їхні високі, сказати б, спортивно-бійцівські якості. Цю форму і ці якості ратнівці підтримують у належному стані, завдячуючи енергійній допомозі керівників — голові райвиконкому Г. Г. Горобцю та голові селищної Ради С. А. Сасюку. Ось факти, які це підтверджують.

Без належної тренованості неможливо, приміром, пройти вулицями Шевченка, Першотравневою та Кірова. Бо на страшенних вибоїнах і шию недовго звихнути. А от для подолання вулиці 50-річчя Жовтня, безумовно, потрібна спеціальна підготовка — альпіністська. Позаяк цю вулицю вже другий рік безуспішно ремонтує Ковельська ремонтно-будівельна шляхова дільниця. І понавикопувала такі глибочезні каньйони, і понавергала такі гори землі, що по них, їй-право, тільки лазити...

Тренажером мужності називають місцеві жителі кафе «Бутербродне». Справді, у це похиле напіваварійне приміщення потикатися вкрай небезпечно! Тому завітати сюди наважуються лише найсміливіші зі сміливих. До їх числа, на жаль, не належав голова Ратнівського сільського споживчого товариства П. І. Супрунюк. А шкода. Бо він за одним рипом і волю погартував би, і переконався, що у цій, м'яко кажучи, забігайлівці ні соку не випити, ні бутерброда не з'їсти. А від гнітючої антисанітарії будь-який натяк на апетит щезає.

Зникає цей самий апетит і в кафе при автостанції. У його брудному та затісному приміщенні, опріч пива й такої-сякої копченої риби, також більше нічого не купиш.

Не кращі і кафе «Українські страви» та «Чебуречна». І тут працівники комбінату громадського харчування, який очолює С. С. Токарський, небезуспішно виховують у клієнтів залізну витримку та презирство до санітарії та гігієни: рукомийників немає, приміщення більше нагадують склади порожньої тари.

Для того, щоб з'їсти кусень хліба місцевої пекарні, теж треба мати неабияку мужність. Бо гайки та болти — матеріальне уособлення технологічної розхристаності цього підприємства, керованого А. І. Лахтюком,— у хлібі трапляються так часто, як ізюм — у булочках.

Успішно виховують громадян у дусі спартанських традицій побутовики. Приміром, терпіння відвідувачів вони випробовують вічно зачиненими дверима майстерні «Рембуттехніка». Бо майстри її завше в якихось мандрах, і тільки найтерплячішим вдається дочекатися їх і здати в ремонт пральну машину або пилосос.

Спостережливість та пам'ять ратнівці тренують у місцевому фотоательє, яким завідує В. О. Зюлковський. Сфотографувавшись тут, вони потім пізнають себе на знімках, тільки зазирнувши попередньо у дзеркало. Обладнання ательє таке застаріле, що розраховувати бодай на сяку-таку якість не доводиться взагалі.

Мистецтва орієнтації на місцевості вчаться ратнівці у парку, який не так обширом, як здичавілими чагарниками скидається на добрячий шмат неторканої природи. Отож не кожен наважиться зайти в парк. Бо вийти потім із нього — то справжнє мистецтво...

Взагалі, стиль життя у ратнівців суворий. Вони не розніжують себе всілякого роду витребеньками. Приміром, відвідинами кіно чи якихось там концертів. Та й ходити їм нема куди. Іще й до сьогодні селище не має кінотеатру й сучасного Будинку культури.

У невибагливості до житейських спокус виховують ратнівці й своїх дітей. Юна паросль не має ні дитячих майданчиків, ні хоча б невеликих спортивних площадок, ніде їй — юній парості — й поласувати морозивом, тістечком або хоч просто випити склянку соку.

На характер місцевих жителів має чималий вплив навіть вода. Вона у цих місцях дуже багата на залізо. Причому його концентрація така велика, що пити воду практично неможливо. І ратнівці її не п'ють — із водопроводу. А п'ють із криниць. А керівники селища тим часом усе вирішують та й вирішують в області питання про будівництво централізованого водозабору з хімічним очищенням «залізної» води.

Проте, знаючи бойовий та звитяжний характер ратнівців, ми віримо, що найближчим часом вони успішно розв'яжуть цю наболілу для їхнього селища проблему. Як і всі інші. І всім недолікам, які ще є у Ратному, оголосять нещадний бій. І, як завжди, вийдуть переможцями.

З олівцем подорожували, записували та малювали
Ю. ІЩЕНКО та Р. САХАЛТУЄВ.
Волинська область.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Побачила, бідолашна, як з її молоком поводяться, і знепритомніла.

КРИВАВІ РОСТБІФИ МІСТЕРА КЛЕЯ

На одній із вулиць канадського міста Торонто з певного часу став активно функціонувати солідний готель, а при ньому ресторан, де серед іншого подавали борщ із пампушками, суп із галушками, січеники, вареники, крученики та ще різні страви достославної української народної кухні. Але фірмовою стравою тут вважався ростбіф із кров'ю. Готель справно приймав гостей, ресторан смачно їх годував, а власник обох цих закладів процвітав. І раптом готельних гостей немов вітром здуло, клієнтів у ресторані наче корова язиком злизала. Січеники ніби такі ж самі, і крученики не гірші, ніж були, і ростбіфи як були фірмовими, так і лишилися, а люди, хоч плач, не йдуть. Що за притичина?

Виявилася проста штука. Торонтці дізналися, що ресторан належить містеру Дмитру Г. Куп'яку. А містер Дм. Г. Куп'як — це, з'ясувалося, не хто інший, як Дмитро Георгійович Куп'як, свого часу відомий в очолюваній ним бандитській зграї під кличками «Весляр Славко» і «Клей». А стало відомо про це з нот Міністерства закордонних справ СРСР, направлених посольству Канади в Москві у жовтні 1964 і червні 1965 років.

У тих нотах зазначалося, що очолювана Куп'яком зграя бандитів, діючи наприкінці війни й відразу по війні на Львівщині, замордувала й пограбувала близько двохсот мирних жителів і повністю спалила три села — Острів, Адами та Посадів. Про всяк випадок у нотах нагадувалося про міжнародні угоди держав, які воювали проти гітлерівської Німеччини. Відповідно до тих угод, воєнні злочинці повинні бути заарештовані й передані для суду над ними і покарання у ті країни, на території яких вони вчинили злочини.

Однак у відповідь на цю закономірну вимогу тодішні канадські урядовці послалися на те, ніби «в Канаді нема будь-якого закону», який дозволив би їм видати воєнного злочинця, що буцімто вимога радянської сторони не має «юридичного обгрунтування».

Ну, нехай, подумав я собі, у Канаді чомусь нема закону, який примушував би карати вбивцю й грабіжника, котрий убивав і грабував на території іншої країни. Але ж хіба внутрішнє законодавство може виправдувати відмову держави виконувати свої міжнародні зобов'язання — переслідувати злочини проти миру й людства?

У 1967 році прокурор Львівської області надіслав у місто Торонто Куп'яку Д. Г. офіційну повістку, в якій повідомляв адресата, що проти нього порушено кримінальну справу, у зв'язку з чим викликав його на допит як обвинуваченого. Однак Д. Куп'як відмовився отримати повістку. Погодьтеся: людина, ні в чому не винна, обов'язково б захотіла приїхати й довести свою безневинність. Тільки ж знав кіт, чиє сало з'їв. Добре знав, що питатимуть його не лише про сало, а й про золото й інші цінності, які він забрав у людей, яких перед цим убив. А головне — знав, що передусім його спитають саме про звірства, які він чинив...

Свою діяльність вбивці та грабіжника Куп'як почав одразу, як тільки фашистські загарбники прийшли в його село Яблунівку. Бажаючи якомога краще прислужитись окупантам, він зголосився організувати в селі поліцію, яка стала ревно виконувати усі вказівки гітлерівців. Робота це, звісно, не дуже шанована односельцями, але зате вигідна, скумекав двадцятип'ятирічний Дмитро Куп'як. І він старався з усіх сил, виявляв неабияку ініціативу. Івана Зерського Куп'як арештував за те, що той був головою колгоспу (згодом його закатували). Односельчан Г. Каравана й М. Гацфрайда замордував за те, що вони були євреями, Луку Карасюка й Прокопа Приступу — за те, що селяни обирали їх головами сільрад, жителів села Купчого В. Солтиса, Є. Солтиса, Є. Котовського — за те, що вони були поляками, мешканців м. Буська Івана Чучмана і його дружину Наталю — за те, що вони переховували євреїв, Михайла Шульгу — за те, що він працював до війни заступником начальника пожежної команди, Марію Хохулу — бо запідозрив її у зв'язках з партизанами. І так далі — до кінця не близький шлях. Була б людина, а за що її вбити, Куп'як завжди знаходив.

Перебравшись до Канади, Куп'як на пограбовані цінності придбав готель із рестораном і гадав, що його бандитське минуле кануло в Лету. Почав навіть виступати на сторінках певного роду газет, освідчуватися в любові до України, до її людей, яких він ще нещодавно нищив, як тільки міг. Навіть — і таке було!— робив спробу висунути свою кандидатуру до канадського парламенту. Бандит, гвалт, хотів сягнути депутатської недоторканості. Бо ж здогадувався, що раніше чи пізніше його таки можуть торкнути. Хоч і сподівався на краще для себе. Але, виявляється, ніщо не пішло в забуття. Люди вбивць запам'ятовують. От і недавно, в лютому 1986 року, мешканці Буська і навколишніх сіл зібралися на багатолюдний сход. Родичі закатованих, свідки мордувань згадували і обвинувачували. Близько трьох тисяч підписів поставили учасники сходу під зверненням до уряду Канади, до прем'єр-міністра Б. Малруні. У зверненні вони висловлюють надію, що «відповідні канадські органи в 1986 році — Міжнародному році миру — уважно розглянуть це питання і вживуть необхідних заходів для того, щоб Куп'як був переданий нашій країні, де він вчинив тяжкі злочини проти людськості».

Хочеться вірити, що цей заклик до справедливості й гуманності знайде відгук у Канаді.

...А тим часом респектабельний торонтський бізнесмен Дм. Г. Куп'як, стурбований бойкотом його закладів, зустрів якось завсідника свого ресторану й кинувся до нього:

— Шановний добродію! Щось давно не бачив вас у себе. Ви ж так любили наші фірмові ростбіфи з кров'ю...

— Любив і люблю,— ствердив клієнт.— Тільки ото подумав собі: чи ви, бува, не самі їх готуєте. Бо навіть ростбіфи з кров'ю слід робити чистими руками. А у вас, наче не лише ростбіф з кров'ю, а й ресторан на крові. А це вже... Так що вибачайте на разі...

Після цього, кажуть, містер Куп'як-Весляр-Клей і продав свій ресторан. Зрозумів, що все одно прогорить на ньому.

Тільки ж навряд чи вдасться йому відбутися лише втратою ресторану. За вбивства і грабунки, за злочини перед людством слід платити справжню ціну.

О. КРУКОВЕЦЬ.

«У США непоодинокі випадки, коли самі поліцейські виступають у ролі грабіжників».

(З газет).

Мал. В. ШИРЯЄВА

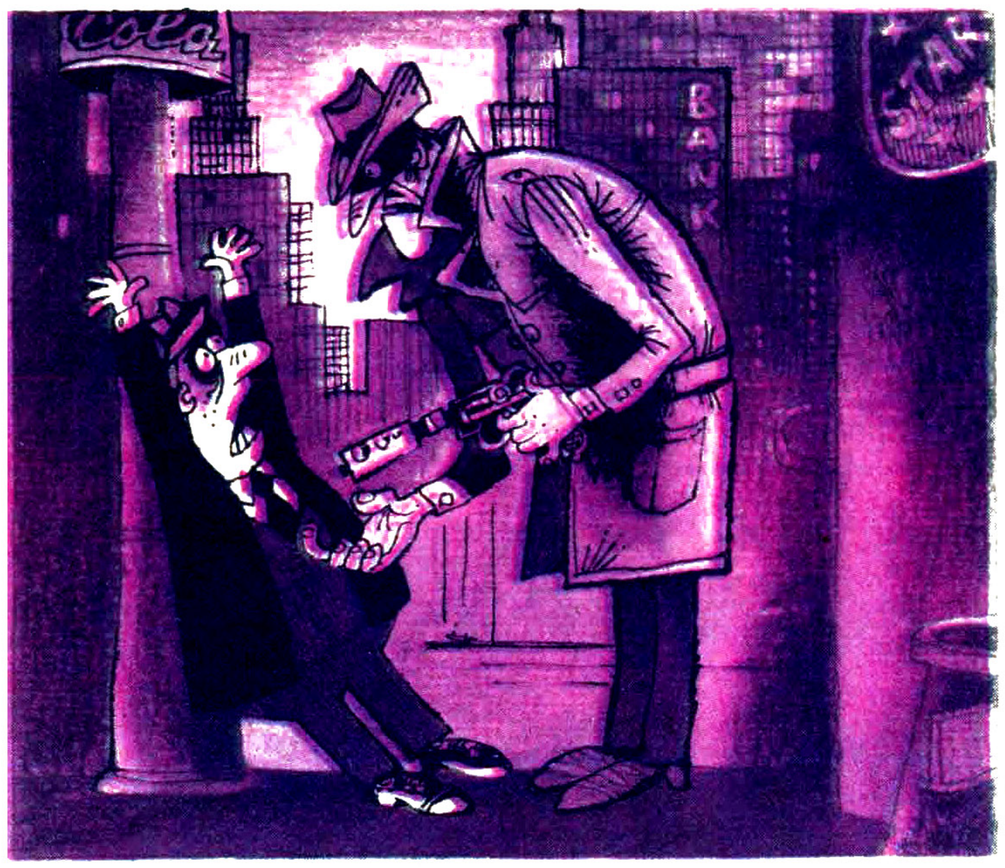

— Караул!! Поліція!!

— Поліція?! Караул!!

ТІ САМІ ГОСТІ — В ТУ САМУ ХАТУ

НЕ З ПОЛОХЛИВОГО ДЕСЯТКА

— Шановні товариші! — урочисто й піднесено почав начальник Гайсинського автопідприємства 30111 Володимир Федорович Поліщук і оглянув з трибуни зал. — Ми зібралися сюди для того, щоб викрити й ліквідувати наші недоліки. А викривати і ліквідовувати у нас є що. Вирвемо з корінням будяк із нашого автотранспортного шляху! Хто просить слова?

Присутні мовчали. Мовчали шофери, мовчали механіки, мовчали слюсарі, мовчали диспетчери...

— Так хто просить слова? Хто перший щиро і відверто розгорне критику і самокритику? — знову запитав начальник.

Коли виявилося, що бажаючих говорити щиро і відверто немає, він звернувся до свого випробуваного методу.

— Ану, ти, товаришу Місяц, говори, розгортай критику і самокритику на всю широчінь,— звернувся він до свого заступника Кирила Леонтійовича Місяца.

Той повільно підвівся і неохоче почав:

— Так ми ж... так я ж, як і керівники багатьох автопідприємств нашого Вінницького виробничого об'єднання пасажирського автотранспорту, замість того, щоб притягти до суворої відповідальності недисциплінованих водіїв автобусів, зарахував їх до числа переможців соцзмагання і одночасно з оголошенням доган видавав їм... премії. За це нас у «Перці» № 18 за 1982 рік у фейлетоні «Премія... за догану» критикували. І хоч Мінавтотранс повідомив редакції, що критика справедлива, вжито відповідних заходів, а мене притягнуто до дисциплінарної відповідальності,— ми не з полохливого десятка: продовжуємо у тому ж дусі.

Так, наприклад, на водія «Ікаруса» Василя Павловича Перестюка за порушення трудової, транспортної і фінансової дисципліни за ці роки наклали про людське око понад шістдесят стягнень, в тому числі — дванадцять суворих доган. За що конкретно? За те, що раз наїхав на трактор, потім зіткнувся з панелевозом, неодноразово з'являвся на роботу «під мухою», самовільно залишав зміну, за перевезення безквиткових пасажирів і тому подібне.

І хоча за це його викликали до народного суду, Перестюк, при нашій допомозі, лишався водієм другого класу. Його портрет красувався на Дошці пошани. Для нас він залишався ударником комуністичної праці... На нього ми писали, підписували і надсилали до суду хвалебні характеристики,— мовляв, він і дисциплінований, і активний...

Але Перестюк віддячив нам за це тим, що виїхав «Ікарусом» на смугу зустрічного руху і на великій швидкості зіткнувся з мотоциклом. Загинула сім'я: батько, мати і семилітня донька.

Не доведи, господи, навіть лютому ворогові ускочити в таку халепу! А він же — наш, рідний, з яким ми ото так довго няньчилися...

То ж, як бачите, серед водіїв дисципліна кульгає на обидві ноги.

Та хіба тільки серед водіїв? Он шановний Володимир Федорович Поліщук, начальник автопідприємства, який приклад показує? Недавно вийшов він зі свого кабінету, обійшов навколо службової «Волги», ударив ногою по задньому колесу, сів за кермо і газонув... Та так газонув — ось тут, на нашому подвір'ї, що й не помітив, як під колесами «Волги» опинилась наша прибиральниця Марія Овсіївна.

— Досить, товаришу Місяц! Ваш регламент вичерпано! — перебив виступаючого начальник. — Я бачу, ви втратили почуття міри...

* * *

Даруйте нам, читачу, за цю вигадку. Не було таких зборів у Гайсині. Були тільки наведені факти. Але сподіваємося, що збори неодмінно будуть.

І. ГАЛІЦИН.

Вінницька область.

Мал. А. БОРДУНІСА

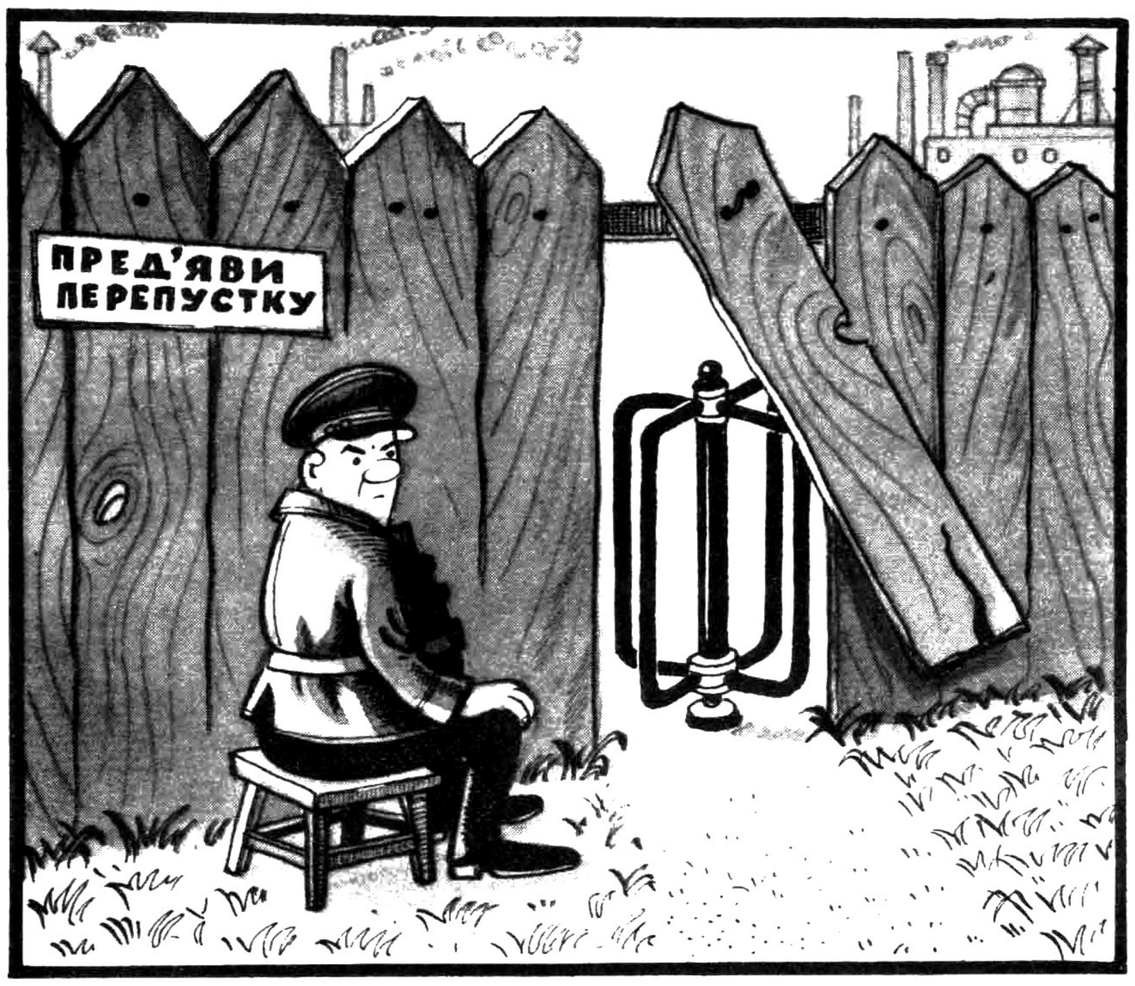

Без слів.

Мал. В. СОЛОНЬКА

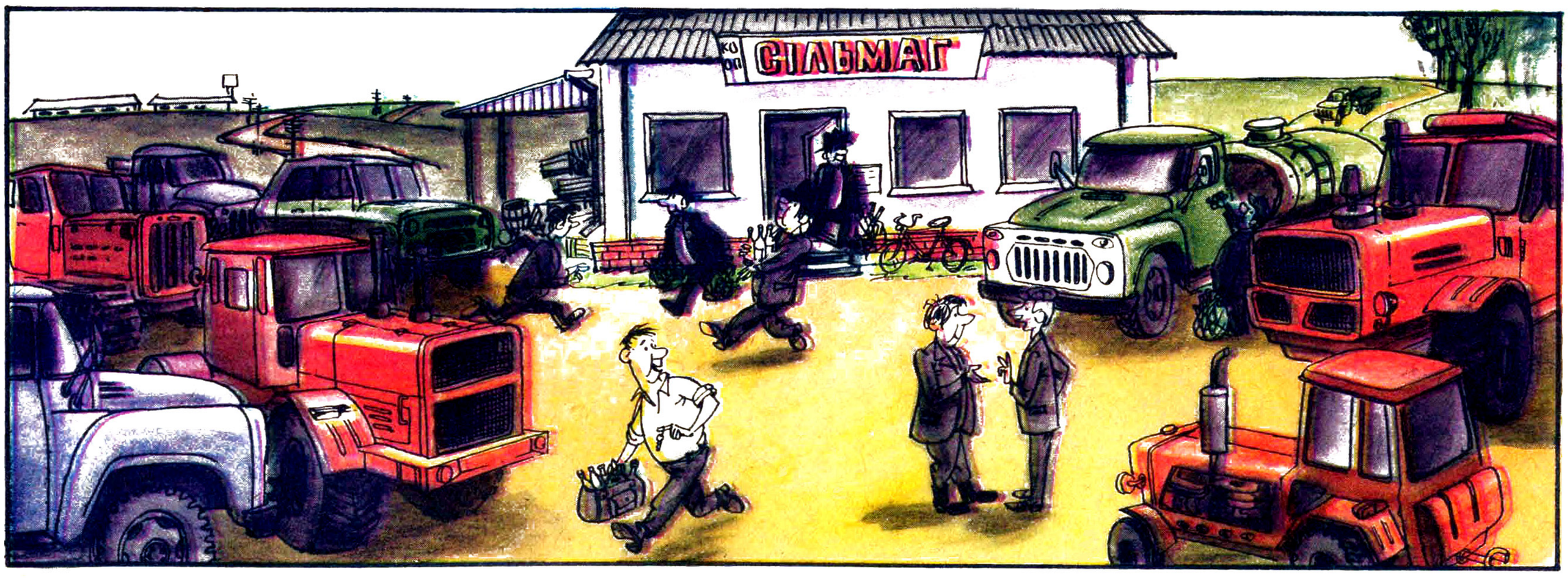

Зліт механізаторів.

Сторінка для дітей

ПЕРЧЕНЯ

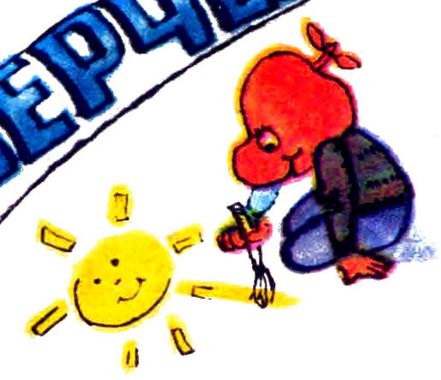

ЦЬОМУ НЕ ВЧАТЬ

На лісовій стежці зустрів лось малого ведмедика.

— Гей, Мишко! — гукнув йому лось.

— Що таке, дідусю Лосю?

— Ти до лісової школи ходиш?

— Ходжу, дідусю Лосю.

— І вас там усьому вчать?

— Ага. Всьому. Рахувати, писати...

— І старших поважати, мабуть, вчать?

— Аякже,— сказав ведмедик.— І цьому вчать!

— А ти старших поважаєш?

— Еге ж, поважаю.

— А от зустрів ти мене і чомусь «Добрий вечір» не сказав. Хіба вас не вчать вітатися зі старшими?

— Вчать.

— Так чому ж ти не сказав «Добрий вечір»?

— Бо до школи ми вдень ходимо. Там нас вчать «Доброго дня» казати, а не «Доброго вечора».

Василь БИРЮКОВ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ОБМАНЮЄ

— Світланко, подивися, чи йде годинник,— просить мама.

— Ні, мамо,— заглядає до сусідньої кімнати донька,— тільки ніжкою гойдає, а сам стоїть на місці.

ДО ДАЛЕКОЇ ПОЇЗДКИ

В машині зіпсувався стартер. Шофер заводить її рукояткою. Крутить і крутить, аж чоло змокріло. Підходить малюк та й питає:

— Дядьку, напевне, далеко поїдете?

— А ти звідки знаєш?

— Бо дуже міцно пружину накручуєте...

Іван ТОКАРЧУК.

Олег ГОЛОВКО.

ВИРІС КАКТУС НА СТЕЖИНІ

Аж не віриться Марині:
Виріс кактус на стежині!
— Мій маленький,
Мій кругленький,
Я візьму лопату в неньки,
І тебе посадим в сад,
Де квітки і виноград.
Та у відповідь Марині
Чути голос на стежині.
То клубочок мовить так:
— Я не кактус,
Я — їжак!

ГУСЕНЯТА

— Гиля, гиля,
Гусенята,
До водички,
До ставка.
Гусенятам
Любо гратись
Біля тата —
Гусака.
Я і сам би
З ними грався,
Щоб гусак той
Не кусався!

ШАРАДА

Річка ця — притока Волги:
Відгадати зможе всяк,
Бо як «а» на «о» змінити —
Розділовий буде знак.

Борис СЛЮСАР.

(кома — еме)

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ОДНОГОЛОСНО

ГУМОРЕСКА

Щоб довго не марудитись, збори працівників свого відділу Прокіп Сидорович полюбляв призначати саме перед обідньою перервою.

— Так, товариші,— почав він,— до перерви п'ять хвилин, тому є пропозиція провести збори моторно й чітко. Заперечень немає?

— Ні!

— Одноголосно. Підемо далі. На порядку денному, як завжди, два питання: завдання й вибори культорга. Завдання, гадаю, ясні всім, тому відразу приступимо до виборів. Заперечень немає?

— Ні!

— Одноголосно. Ну, що ж, товариші, я вважаю, що Зозуля добре виконує свої обов'язки й пропоную залишити її, так би мовити, біля керма ще на один рік. Заперечень немає?

— Ні!

— Одноголосно!

— А я відмовляюсь,— пролунав дзвінкий голос Зозулі, що сиділа за останнім столом.

— Як це так — відмовляюсь? — не зрозумів Прокіп Сидорович. — Колектив тобі висловлює довіру, а ти?

— А я так не можу,— вже тихіше промовила вона.

— Чому ж? — заворушились інші працівники.

Зозуля схилила голову й, почервонівши, промовила:

— Мені через три місяці — в декрет.

Запала тиша. Прокіп Сидорович гарячково міркував, кого ж запропонувати замість Зозулі, аналогічні думки турбували і його підлеглих.

— Коли вже так, пропоную... Варвару Тихонівну!

— Але чому саме мене? Чи я молодша за всіх?! — обурилась Варвара Тихонівна. — У мене ж ноги хворі! Давайте краще Марію Петрівну, вона після Зозулі наймолодша.

— Е, ні,— миттю відгукнулась Марія Петрівна,— вона, бачите, хвора, а я дужа. Та в мене не те що ноги — серце на чесному слові тримається! — Марія Петрівна схлипнула й сіла на своє місце.

Було названо ще кілька кандидатур, але ніхто не погодився взяти на свої плечі таку відповідальну роль.

Всі загаласували, а Прокіп Сидорович, не кажучи ні слова, розгублено стежив за тим, що відбувалося.

Лише за кілька хвилин він довідався про стан здоров'я своїх підлеглих. Майже в кожного була якась тяжка хвороба, а крім того — діти, чоловіки, старенькі батьки, турботи про яких важким тягарем лежали на їхніх плечах. Якщо повірити у все це, то Прокопу Сидоровичу загрожувала неминуча перспектива незабаром залишитися самому у відділі.

— Добридень, товариші! — раптом пролунав голос, що належав невисокому чоловікові, який стояв у дверях.

— Прошу вибачити, мені потрібен завідуючий відділом.

— Ви, товаришу, з якого питання? У нас, між іншим, через дві хвилини обід,— невдоволено сказав Прокіп Сидорович.

— Мене начальник відділу кадрів послав, у вас, кажуть, вакансія є,— знітившись, промовив чоловік.

Ідея народилася миттю.

— А як ставитесь до громадської роботи?

— Брав участь, звичайно.

Обличчя завідуючого посвітлішало.

— Чудово! Пропоную нашому новому працівникові доручити цю складну, але почесну справу. Заперечень немає?

— Ні!

— Одноголосно! Всі вільні, товариші.

Новачок залишився біля дверей і розгублено дивився на працівників, що розбігалися.

— Вибачте, а яку посаду ви мені запропонуєте? Я, до речі, на попередньому місці працював економістом.

Прокіп Сидорович розгублено усміхнувся:

— Яким економістом? У нас відділ моделювання. Економісти сидять поверхом вище... Егей, товариші, верніться, товариші! — загукав завідуючий,— вийшла неув'язочка!

Але у відділі, окрім нього і випадкового чоловіка, вже нікого не було.

Олександр ВОЛОДАРСЬКИЙ.

м. Київ.

КОРОТКО КАЖУЧИ

● *Самі слова про безсмертя не принесуть вічної слави.*

● *Коли не вмієш цінувати час, то й золотий годинник не допоможе.*

Р. ПОПОВИЧ.

ВІНЕГРЕТ З ПЕРЦЕМ

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

Мал. П. ДЕСЯКА

Без слів.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

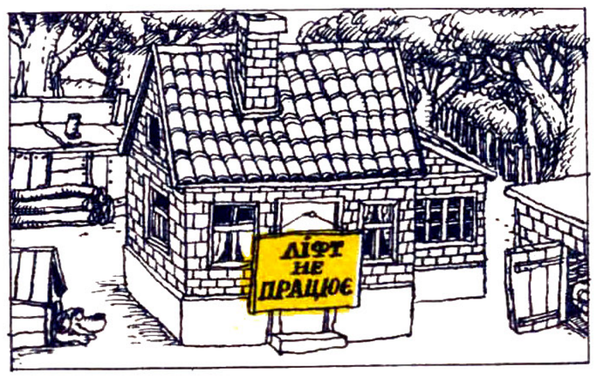

Мал. А. КОНОНЕНКА

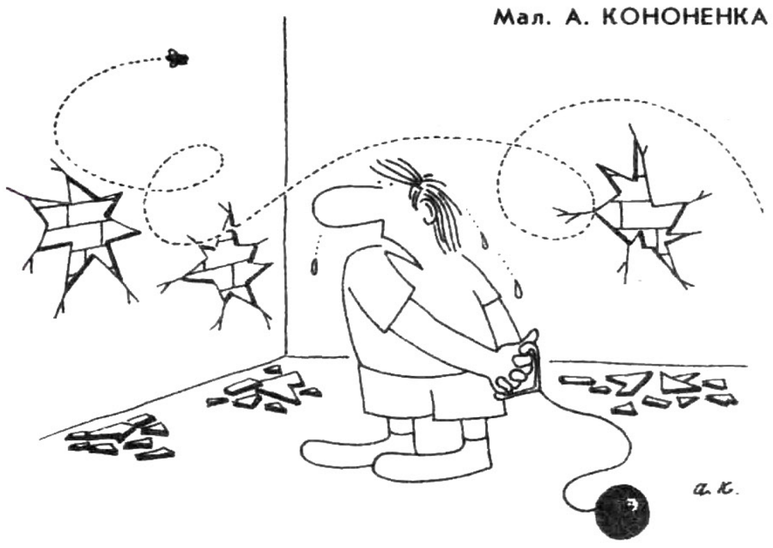

Без слів.

Мал. А. СКОТАРЕНКА

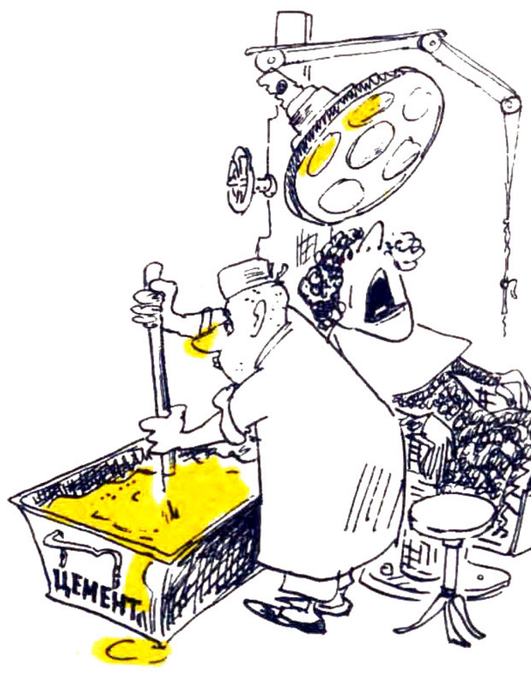

Без слів.

Мал. М. ЛИТВИНА

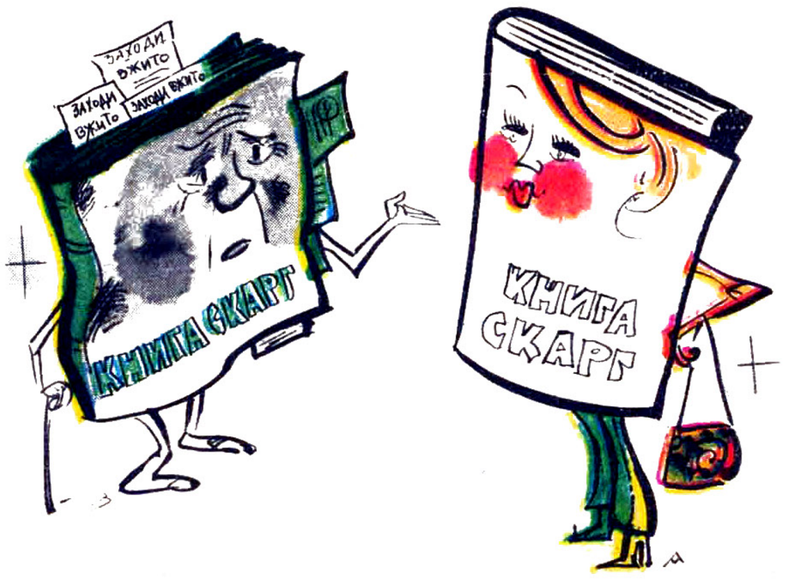

— Як вам вдалося зберегти такий свіжий вигляд!

— А я в руки не давалася.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

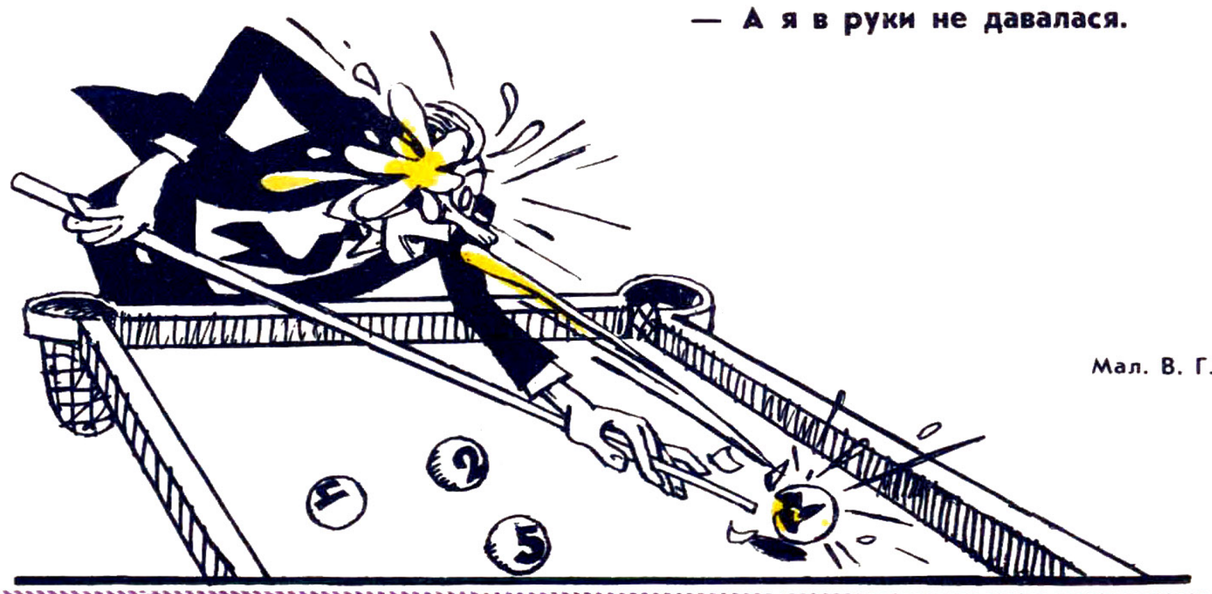

Без слів.

Друже Перче!

Прочитали ми недавно про цікавий винахід — електронну «няню» і позаздрили. От якби нам тих «нянь» у село хоч би з півсотні. Було б кому наших діточок доглядати в робочий час. Бо на всі наші скарги про відсутність дитячого садка чуємо лише обіцянки: «Найближчим часом відкриємо». А це «найближчим часом» вимірюється багатьма роками.

Якщо вже наші керівники вперто не хочуть виконувати свої обіцянки, то хай хоч на давно виділені для обладнання садка кошти електронних «нянь» нам придбають.

В. АНДРЕНКО.

с. Польова
Дергачівського району
Харківської області.

Тобі, звичайно, добре відомо, що в Одесі люблять гумор і жартують, як кажуть, на кожному кроці. Але і нам часом стає сумно, сумно, скажімо, коли дивишся у вікно і щодня бачиш іржаву газову трубу кочегарки, яку зроду-віку ніхто не фарбував. «А чи не можна її якось «підвеселити»?» — подумав я і написав листа до Приморського райвиконкому. Незабаром одержав відповідь. «До 30 числа — пофарбуємо!» — запевнив начальник житлово-експлуатаційного об'єднання Ф. В. Сергеев. Не встиг я натішитися такою оперативністю, як пошта приносить мені ще одного листа від Ф. В. Сергеева: «Трубу пофарбовано!» Виглянув я у вікно — і весело розсміявся. Бо знову побачив... знайому картину.

Не беруся, Перче, категорично судити про ділові якості начальника ЖЕО, а про одне можу сказати впевнено — з гумором у Ф. В. Сергеева усе в порядку. Зразу видно — одесит!

м. Одеса.

І. ФОМІН.

Як відомо, під Новий рік трапляються різні чудеса. Цілком можливо, що працівникам відділу технічного контролю Свалявського лісокомбінату (об'єднання «Закарпатліс») і вдалося 29 грудня 1985 року скласти без жодного шурупа і гвинта стіл, який згодом дістався мені через торговельну мережу. Проте я повторити їхнього дива — скласти той стіл — так і не зміг. Хоч і старався.

А от тепер дивлюся на купу дощок, які мали бути столом, на ярлик зі штампом ВТК і датою — 29 грудня — й міркую: мабуть, треба мені дочекатися цьогорічного 29 грудня. А раптом знову трапиться диво, і я теж зможу скласти стіл без отих деталей, які на комбінаті чомусь вирішили покупцям не давати!

В. ВЕРБОВИЙ.

с. Степанівка
Устинівського району
Кіровоградської області.

Справне перо не в гусака...

«В індивідуальному змаганні серед майстрів машинного доїння корів і доярок перше місце присуджено дояру М., який надоїв по 7 826 кілограмів молока».

(З районної газети).

Надіслав П. ПАШКОВ.

«При попаданні стічної рідини на відкриті частини тіла — ретельно вимити руки з милом».

(З інструкції).

Надіслала Л. ТРАВКІНА.

«Побугский консервный завод КОМПОТ ЯБЛОЧНЫЙ РЕЗАНЫЙ»

(З ярлика).

Надіслав Н. ТКАЧЕНКО.

«Мамо! Якщо у Вас будуть козенята, то одну кізочку обов'язково вигодуйте для нас».

(З листа).

Надіслав В. ПЛЯСУН.

«В боротьбі з п'янством і алкоголізмом ми у магазині № 13 повісили 47 чоловік».

(З доповіді).

«Прислати вам 4 чоловіка з лопатами я не можу, тому, що не найшов, а посилаю вам чотири душі».

(З пояснення).

Надіслала Л. ІЛЬЧЕНКО.

«Майже на три десятки метрів піднялась вона в вишину. Ще більші розміри має красуня вшир».

(З районної газети).

Надіслав М. КРАМАР.

ЧОРНОЗЕМ НА АСФАЛЬТІ

І на підошвах чорнозем
З села до міста ми везем.
Він на асфальті відстає
І пилом, брудом там стає.
Той бруд машина геть змива...
З талантом теж таке бува.
Байдуже — в місті чи в селі,
А одірвався від землі —
І зник, як той, що ми везем
З села до міста, чорнозем.

Григорій ГАРЧЕНКО.

Народні умільці

НАВЧИЛИ

Прийшов випускник інституту на завод. Зустрів його начальник цеху.

— З інституту? — питає.

— З інституту... — відповідає випускник.

— Ну, що ж,— каже начальник,— даю тобі тиждень — забувай чого там тебе вчили... Будемо працювати!..

ТЕЖ РОБОТЯГА

Зустрілися два приятелі. Привіталися. Один і питає:

— Ну, як робота?

— Та як завжди, працюю, як збудять...

Повідомив О. КРУК.

м. Бровари
Київської області.

СПОРТИВНИЙ БІГ

Зустрілися якось дід Микита з дідом Митрофаном. Разом працювали, разом і на пенсію пішли. Сіли на лавочку, розмовляють. Аж бачать, біжить якийсь дядько.

— Он дивись, Микито, теж чоловік немолодий, а спортивним бігом займається,— звернувся до Микити Митрофан.

— Та яким там спортивним бігом? Це Степанидин чоловік додому біжить самогонний апарат ховати, а то, кажуть, міліція в селі.

Повідомив В. КАНДИБА.

с. Дерно
Ківерцівського району
Волинської області.

МУДРИЙ ВУЙКО

Приїхав студент на канікули в село до вуйка.

— А чому це так, вуйку, коли я стану на голову догори ногами, тоді мені приливає до голови кров... А чому вона не приливає до ніг, коли я на них стою?.. — запитав студент у вуйка.

— Коли б у тебе ноги були такі порожні, як твоя голова, тоді б і до них приливала кров! — відповів вуйко.

Повідомив В. ХОМА.

с. Каштанівка
Берегівського району
Закарпатської області.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

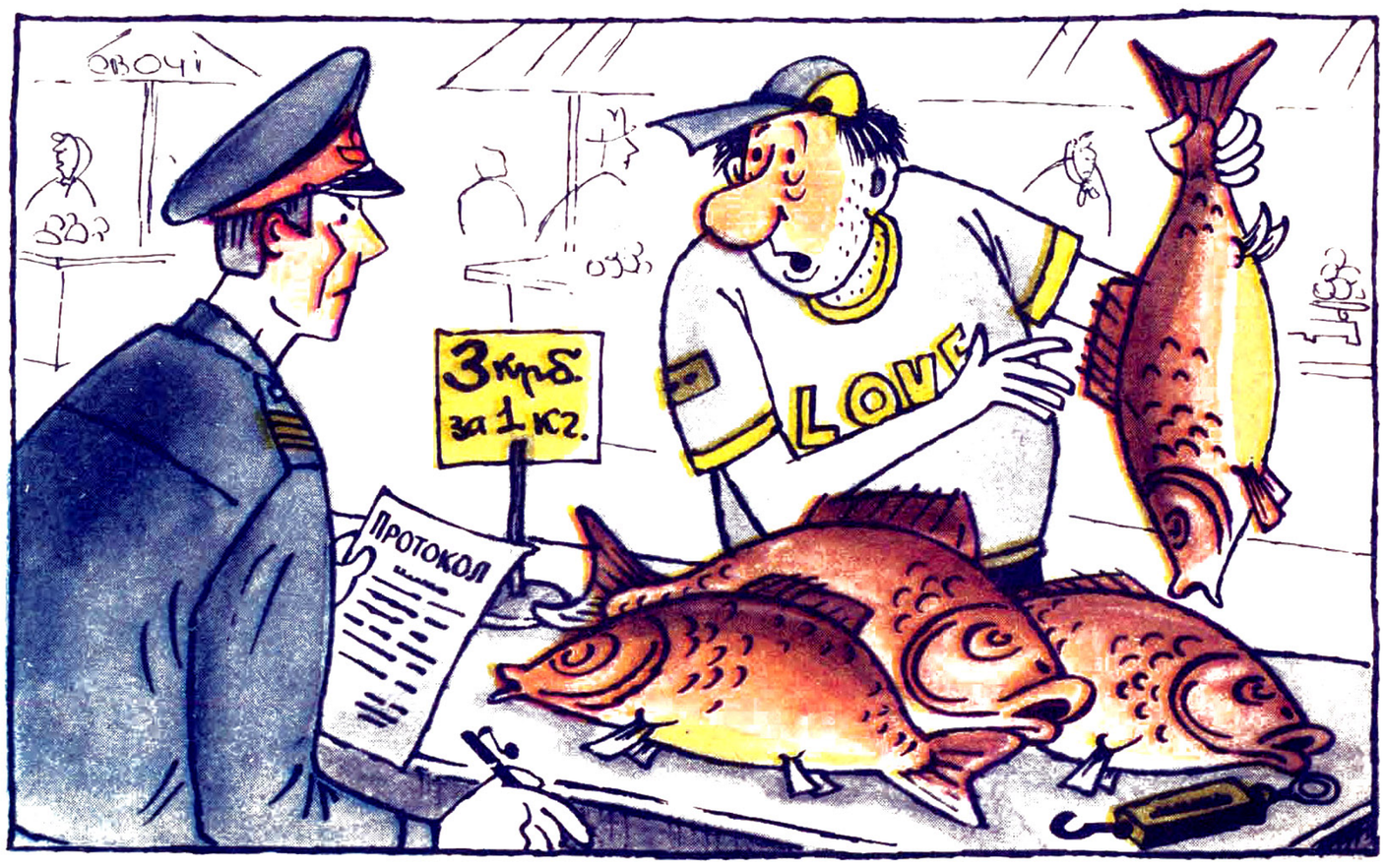

— Слово честі, я її в акваріумі виростив.

ГУМОР НАШИХ ПОБРАТИМІВ

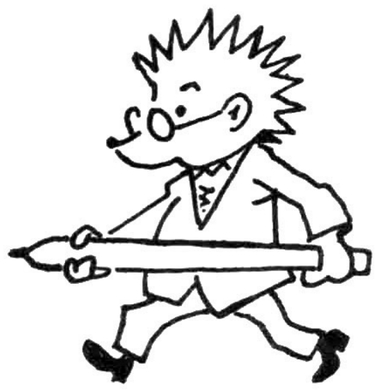

ВОЖИК

Мал. П. ГІРГЕЛЯ

Без слів.

Мал. С. ВОЛКОВА

— Чому це ти місця для прізвищ співавторів не залишив! Порядку не знаєш!!

Мал. В. ШВЕЦОВА

— Я ж просила спочатку заплатити за покупку, а потім на неї сідати.

Мал. А. ГАРМАЗИ

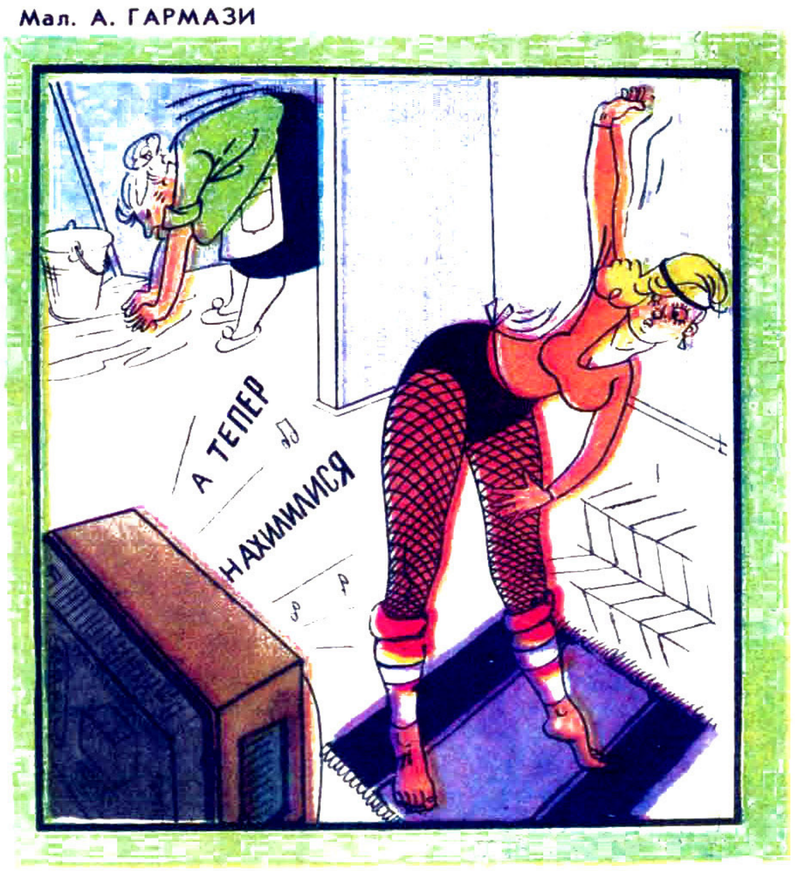

Мал. С. ВОЛКОВА

Без слів.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

✦ Чи не кожен гість Києва має бажання придбати торт «Київський». Рускевич А. М. з міста Житомира саме з цією метою і зайшов до магазину № 47/103, що по вулиці Постишева. Але продавці кондитерського відділу лише розвели руками: мовляв, тортів немає. Хоча саме в цей час із підсобки один за одним виходили люди і несли «Київські» торти. Про отаку організацію торгівлі тортами і написав Рускевич А. М. до редакції.

Голова Печерського районного комітету народного контролю В. А. Коваль повідомив, що раптовою перевіркою факти, вказані у листі, підтвердились. Наказом по «Київхлібторгу» за порушення правил торгівлі товарами підвищеного попиту зав. магазином Ромашко Р. С. позбавлено місячної премії. Її також суворо попереджено, що в разі повторення подібних порушень, буде вжито більш суворих заходів — аж до звільнення.

✦ У розділі «Виставка ширнетреба» («Перець» № 24 за 1985 рік) було надруковано замітку «Увага: тест на кмітливість», в якій повідомлялося про те, що Ужгородський механічний завод виробляє сувеніри «Мальвіна» і «Чебурашка», які проте аж ніяк не нагадують героїв дитячих казок.

Після виступу Перця голова Ужгородського міського комітету народного контролю Ю. М. Орос повідомив, що потворні сувеніри з виробництва знято.

✦ Графік руху автобусів, що курсували через село Дроздинь (Рокитнівський район), був незручним для жителів села, і вони написали про це Перцеві.

Як повідомив редакції заступник начальника Ровенського обласного автоуправління І. Л. Олексюк, графік руху змінено, і тепер ніяких нарікань з боку жителів села немає.

✦ В одному з листів до редакції писалося про те, що у колгоспі імені Островського (село Королівка на Полтавщині) серед поля стоїть комбайн, покинутий там ще восени минулого року. На прохання Перця Карлівський районний комітет народного контролю перевірив цей сигнал.

Як повідомив голова комітету В. М. Каплоухий, такий факт мав місце. За безвідповідальне ставлення до збереження техніки головному інженеру колгоспу Козюпі В. Я. і бригадиру тракторної бригади № 3 Ященкові О. Ю. оголошено суворі догани.

Теми малюнків цього номера придумали: Р. Друкман, А. Коноваленко, В. Петренко, А. Костовецький, А. Василенко, М. Вайсборд, П. Десяк, А. Кононенко, М. Литвин, А. Скотаренко, В. Зелінський, С. Туранський, В. Половинко, В. Кириванъ.

Головний редактор О. ЧОРНОГУЗ.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Ф. МАКІВЧУК, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-82-14, 441-89-37, 441-89-38.
Адрес редакции: 252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 10 (1220)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 16.04.86. Підписано до друку 08.05.86. БФ 11521. 70×108/8. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2320200 прим. Зам. 01889.

© Журнал «Перець» 1986 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Відсканував і опрацював
Олег Леськів
http://perec-ua.livejournal.com

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Слова і діла дядечка Сема.